

สรุปสาระสำคัญของระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

ว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. 2544

โดยที่ตามมาตรา 19 แห่ง พรบ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 บัญญัติให้ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการเงินของรัฐ เพื่อให้ระบบการควบคุมการตรวจสอบการเงินแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีวินัย คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินจึงได้กำหนดระเบียบนี้ขึ้นมา ซึ่งสาระสำคัญของระเบียบดังกล่าวได้กำหนดบทลงโทษแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เกี่ยวกับการบริหารการเงินและการคลังที่บังคับใช้กับหน่วยงานของรัฐ ซึ่งการฝ่าฝืนถือเป็นการผิดวินัยทางงบประมาณและการคลังและมีโทษปรับทางปกครอง

โทษปรับทางปกครอง

❖ โทษปรับทางปกครอง หมายถึง โทษปรับโดยการหักเงินเดือนหรือค่าจ้าง หรือการเรียกให้ชำระเงินตามอัตราที่กำหนดไว้ในระเบียบ ซึ่งความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลังมีอัตราโทษปรับทางปกครอง 4 ชั้น ดังนี้

1. โทษชั้นที่ 1 โทษปรับไม่เกินเงินเดือน 1 เดือน
2. โทษชั้นที่ 2 โทษปรับไม่เกินเงินเดือนตั้งแต่ 2 – 4 เดือน
3. โทษชั้นที่ 3 โทษปรับไม่เกินเงินเดือนตั้งแต่ 5 – 8 เดือน
4. โทษชั้นที่ 4 โทษปรับไม่เกินเงินเดือนตั้งแต่ 9 – 12 เดือน

❖ โทษปรับทางปกครองโดยการหักเงินเดือน จะคิดจากจำนวนเงินเดือนในเวลาที่กระทำผิด ซึ่งอัตราโทษและจำนวนเงินที่จะต้องถูกหักในแต่ละเดือนจะขึ้นอยู่กับค่าวินัยชี้ขาดของคณะกรรมการ

ตรวจเงินแผ่นดิน ทั้งนี้การกำหนดโทษปรับทางปกครอง จะคำนึงถึงความรับผิดชอบของตำแหน่งเจ้าหน้าที่ผู้กระทำความผิด ความสำคัญของมาตรการ ความเสียหายที่เกิดขึ้น และเจตนาของเจ้าหน้าที่ ตลอดจนฐานะ รายได้ของครอบครัวของเจ้าหน้าที่ผู้กระทำความผิด สำหรับกรณีผู้กระทำความผิดได้พ้นจากสถานะเจ้าหน้าที่ของรัฐแล้ว คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินจะออกคำสั่งเรียกให้ชำระเงินค่าปรับ

❖ กรณีผู้กระทำความผิดได้กระทำความผิดเพียงกรรมเดียวแต่เป็นความผิดหลายข้อ ให้ใช้ระเบียบข้อที่มีโทษปรับชั้นสูงสุด หากกระทำความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้รับโทษปรับทุกข้อที่กำหนดเป็นความผิด

การรอกการลงโทษปรับทางปกครอง การเพิ่มโทษ การยกเว้นโทษ และอายุความ

❖ ความผิดวินัยที่อาจรอกการลงโทษปรับทางปกครองได้ ต้องเป็นความผิดที่มีอัตราโทษชั้นที่ 1 หรือชั้นที่ 2 และผู้กระทำผิดเป็นเจ้าหน้าที่ที่อยู่ระหว่างการทดลองปฏิบัติราชการ หรือย้ายมาปฏิบัติงาน ในหน้าที่ใหม่ไม่เกิน 6 เดือน หรือเป็นผู้ยังไม่บรรลุนิติภาวะและไม่เคยกระทำความผิดวินัยทางงบประมาณ และการคลัง ตามระเบียบนี้มาก่อน

❖ กรณีที่ผู้กระทำผิดเคยกระทำความผิดตามระเบียบนี้มาแล้ว หากได้กระทำความผิดตาม ระเบียบนี้อีกภายใน 2 ปี นับแต่คณะกรรมการสั่งให้รอกการลงโทษปรับทางปกครอง ให้นำโทษที่รอไว้มา รวมกับโทษในครั้งหลังด้วย แต่หากปรากฏว่าไม่มีการกระทำผิดภายใน 2 ปี ก็ให้ผู้กระทำผิดพ้นจากโทษที่ ได้สั่งให้รอกการลงโทษปรับทางปกครองนั้น

❖ กรณีเจ้าหน้าที่ผู้กระทำความผิดอยู่ในระหว่างรับโทษทางปกครอง ได้กระทำความผิดตาม ระเบียบนี้อีกภายในเวลา 5 ปี นับแต่วันวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการ คณะกรรมการอาจวินัยจ้เพิ่ม โทษชั้น 1 ใน 3 ของโทษสำหรับความผิดครั้งหลังได้

❖ กรณีเจ้าหน้าที่ผู้กระทำความผิดตามระเบียบนี้ เพราะต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา หากมีหลักฐานว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้โต้แย้งหรือคัดค้านคำสั่งนั้นแล้ว คณะกรรมการอาจยกเว้นโทษปรับทาง ปกครองแก่เจ้าหน้าที่นั้นได้ และให้ถือว่าผู้บังคับบัญชาที่สั่งการเป็นผู้กระทำความผิดนั้น ต้องรับโทษปรับ ทางปกครองตามระเบียบนี้

❖ ความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลังมีกำหนดระยะเวลา 5 ปี นับแต่วันที่กระทำความผิด

ความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลัง

ความผิดเกี่ยวกับการรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำส่งเงิน

1. เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จัดเก็บหรือรับชำระเงิน ได้รับชำระเงินแล้วไม่ออกหลักฐานการรับเงินให้แก่ผู้ชำระเงิน ต้องรับโทษปรับทางปกครอง ชั้นที่ 1
2. เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่เก็บรักษาเงิน ได้รับมอบเงินเพื่อเก็บรักษาแต่ไม่นำฝากธนาคาร หรือเก็บรักษาในสถานที่เก็บรักษาเงิน ภายในระยะเวลาที่ระเบียบกำหนด ต้องรับโทษปรับทางปกครอง ชั้นที่ 1
3. เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่นำส่งเงิน ไม่นำเงินที่อยู่ในความรับผิดชอบส่ง หรือฝากคลังภายในระยะเวลาที่ระเบียบกำหนด ต้องรับโทษปรับทางปกครอง ชั้นที่ 1
กรณีการกระทำดังกล่าวเป็นเงินรายได้แผ่นดิน หรือเงินเบิกเกินส่งคืน ต้องรับโทษปรับทางปกครอง ชั้นที่ 2
4. ถ้าผู้บังคับบัญชาเป็นผู้กระทำความผิด หรือมีส่วนร่วมในการกระทำผิดตามข้อ 1 ข้อ 2 หรือข้อ 3 วรรคหนึ่ง ต้องรับโทษปรับฯ ชั้นที่ 2 หากเป็นการกระทำความผิดตามข้อ 3 วรรคสอง ต้องรับโทษปรับฯ ชั้นที่ 3
5. กรณีการกระทำความผิดตามข้อ 1 ข้อ 2 หรือข้อ 3 วรรคหนึ่ง เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษปรับฯ ชั้นที่ 2 หากเป็นกรณีกระทำความผิดตามข้อ 3 วรรคสอง ต้องรับโทษปรับฯ ชั้นที่ 3
ถ้าผู้กระทำความผิด หรือมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา ต้องรับโทษปรับฯ ชั้นที่ 3 หากเป็นกรณีตามข้อ 3 วรรคสอง ต้องรับโทษปรับฯ ชั้นที่ 4

ความผิดเกี่ยวกับการเบิกเงินและการจ่ายเงิน

1. เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่เบิกเงินหรือจ่ายเงิน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย หรือระเบียบที่กำหนดโดยมิชอบ ต้องรับโทษปรับฯ ชั้นที่ 3
2. เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จ่ายเงิน จ่ายเงินโดยไม่มีหลักฐานการจ่าย หรือทำหลักฐานการจ่ายเงินเป็นเท็จ ต้องรับโทษปรับฯ ชั้นที่ 3
3. เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่เบิกเงิน ทำหลักฐานการเบิกเงินเป็นเท็จ ต้องรับโทษปรับฯ ชั้นที่ 3
4. ถ้าการกระทำความผิดตามข้อ 1, 2, 3 ดังกล่าว เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ต้องรับโทษปรับฯ ชั้นที่ 4 และหากผู้กระทำความผิดเป็นผู้สั่งจ่ายหรือผู้บังคับบัญชา ต้องรับโทษปรับฯ ชั้นที่ 4

ความผิดเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณและการก่อหนี้ผูกพัน

1. เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จัดการเกี่ยวกับเงินงบประมาณ ทำการจ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพันก่อนที่จะได้รับอนุมัติเงินประจำงวด หรือจ่ายหรือก่อหนี้โดยไม่มีงบประมาณกำหนดไว้ในรายการนั้นๆ ต้องรับโทษปรับฯ ชั้นที่ 3

ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวข้างต้น เป็นเหตุทำให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ เจ้าหน้าที่ผู้กระทำความผิด ต้องรับโทษปรับทางปกครอง ชั้นที่ 4

2. เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จัดการเกี่ยวกับเงินงบประมาณ ละเลยไม่เร่งรัดดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรจนก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ต้องรับโทษปรับฯ ชั้นที่ 3

3. กรณีผู้กระทำความผิดดังกล่าว เป็นผู้สั่งจ่ายหรือผู้บังคับบัญชา ต้องรับโทษปรับฯ ชั้นที่ 4

ความผิดเกี่ยวกับเงินยืม

1. ผู้บังคับบัญชาหรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอนุมัติเงินยืม อนุมัติให้ยืมเงิน หรือจ่ายเงินยืมโดยไม่ถูกต้องตามที่ระเบียบกำหนด เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ต้องรับโทษปรับฯ ชั้นที่ 3

2. ผู้บังคับบัญชาหรือเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่เร่งรัด หรือติดตามทวงคืนเงินยืม ละเลยไม่เร่งรัด หรือติดตามทวงคืนเงินยืมนั้นภายในระยะเวลาที่ระเบียบกำหนด เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ต้องรับโทษปรับฯ ชั้นที่ 2

ความผิดเกี่ยวกับการพัสดุ

1. เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ดำเนินการจัดซื้อหรือจัดจ้าง ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ โดยการแบ่งแยกวงเงินจัดซื้อหรือจัดจ้าง เพื่อให้อำนาจสั่งซื้อ สั่งจ้าง หรือวิธีการสั่งซื้อ สั่งจ้าง เปลี่ยนไปจากที่กำหนดในระเบียบ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ต้องรับโทษปรับฯ ชั้นที่ 4

2. เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ดำเนินการจัดซื้อที่ดินหรือสิ่งก่อสร้าง ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ระเบียบกำหนด เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ต้องรับโทษปรับฯ ชั้นที่ 4

3. เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่กำหนดราคากลาง กำหนดคุณสมบัติผู้เข้าเสนอราคา จัดทำรายละเอียดหรือคุณลักษณะเฉพาะในการประกวดราคา หรือสอบราคาจัดซื้อหรือจัดจ้าง ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ระเบียบกำหนดโดยมิชอบ ซึ่งมีผลเป็นการกีดกันหรือเอื้อประโยชน์แก่ผู้มีอาชีพขายหรือรับจ้างรายใดรายหนึ่ง เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ต้องรับโทษปรับฯ ชั้นที่ 4

4. เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ปิดประกาศ หรือจัดส่งเอกสารสอบราคา หรือประกวดราคาจัดซื้อ จัดจ้างและ
 เลย์ไม่ ปิดประกาศ หรือจัดส่งเอกสารดังกล่าวให้แก่บุคคลหรือหน่วยงานอื่นเพื่อทราบ โดยไม่มีเหตุผล
 อันสมควร ต้องรับโทษปรับฯ ชั้นที่ 1

ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวเป็นเหตุทำให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ต้องรับโทษปรับฯ
 ชั้นที่ 4

5. เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่พิจารณาผลการประกวดราคาหรือเปิดซองสอบราคา รับพิจารณาผู้เสนอ
 ราคาที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามเงื่อนไข โดยรู้หรือควรจะรู้ข้อเท็จจริงดังกล่าวเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ
 ต้องรับโทษปรับฯ ชั้นที่ 3

6. เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่พิจารณา เสนอความเห็นให้ซื้อหรือจ้าง ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่
 ไม่ถูกต้องตามที่ระเบียบกำหนด หรือไม่พิจารณาเสนอให้ซื้อหรือจ้างผู้เสนอราคาต่ำสุด โดยไม่มีเหตุผล
 อันสมควร เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ต้องรับโทษปรับฯ ชั้นที่ 3

7. เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่พิจารณาทำสัญญาซื้อขาย หรือจ้าง ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามที่
 ระเบียบกำหนดโดยมิชอบ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ต้องรับโทษปรับฯ ชั้นที่ 4

8. เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ควบคุมงานหรือตรวจการจ้าง ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้องตามที่
 ระเบียบกำหนด เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ต้องรับโทษปรับฯ ชั้นที่ 3

ถ้ากรณีเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมงานหรือตรวจการจ้าง ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามที่
 ระเบียบกำหนดโดยมิชอบ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ต้องรับโทษปรับฯ ชั้นที่ 4

9. เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ตรวจรับพัสดุ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ระเบียบกำหนด
 โดยมิชอบ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ต้องรับโทษปรับฯ ชั้นที่ 4

10. เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่เบิกจ่ายพัสดุ หรือจัดทำทะเบียนพัสดุ ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้อง
 ตามที่ระเบียบกำหนด เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ต้องรับโทษปรับฯ ชั้นที่ 2

11. เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ตรวจสอบพัสดุประจำปี ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้องตามที่
 ระเบียบกำหนด เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ต้องรับโทษปรับฯ ชั้นที่ 2

ผู้บังคับบัญชาผู้มีหน้าที่แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบพัสดุประจำปีตามที่ระเบียบกำหนด
 ไม่แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบพัสดุประจำปี เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ต้องรับโทษปรับฯ ชั้นที่ 3

12. เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับยานพาหนะของหน่วยงาน ปฏิบัติหรือละเว้น
 การปฏิบัติหน้าที่ตามที่ระเบียบกำหนดโดยมิชอบ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ต้องรับโทษปรับฯ
 ชั้นที่ 2

13. ถ้าเจ้าหน้าที่ผู้กระทำความผิด หรือมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดดังกล่าวข้างต้นตาม ข้อ 1 – 12 เป็นผู้บังคับบัญชา ต้องรับโทษปรับฯ สูงกว่าอัตราโทษปรับทางปกครองตามที่กำหนดสำหรับ ความผิดนั้นหนึ่งชั้น เว้นแต่ความผิดนั้นกำหนดอัตราโทษปรับฯ ไว้ในชั้นที่ 4 แล้ว

ความผิดอื่น

1. เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ใช้จ่ายเงินงบประมาณ ได้ใช้จ่ายเงินงบประมาณผิดวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยไม่ได้รับการอนุมัติจากผู้มีอำนาจตามที่ระเบียบกำหนด เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ต้องรับโทษปรับฯ ชั้นที่ 3

ถ้าผู้กระทำความผิด หรือมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดดังกล่าวเป็นผู้บังคับบัญชา ต้องรับโทษปรับฯ ชั้นที่ 4

2. เจ้าหน้าที่ผู้จัดทำบัญชี หรือเอกสารเพื่อประกอบการบันทึกบัญชี ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ระเบียบกำหนดโดยมิชอบ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ต้องรับโทษปรับฯ ชั้นที่ 3

3. ผู้บังคับบัญชาทำการบริหารการเงินและการคลังด้วยความเสี่ยงต่อความเสียหาย หรือเสียประโยชน์ของรัฐ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ต้องรับโทษปรับฯ ชั้นที่ 4

รวบรวมโดย
นางสาวพรณี บุญดีสุวรรณ